

FIȘA DISCIPLINEI

Vestimentația ca obiect și mesaj (în lb. maghiară)

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Facultatea de Litere
1.3. Departamentul	Etnografie și Antropologie Maghiară
1.4. Domeniul de studii	Studii culturale
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Etnologie
1.7. Forma de învățământ	IF

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Vestimentația ca obiect și mesaj (în lb. magh.)					Codul disciplinei	LLD3133
2.2. Titularul activităților de curs			Dr. Mogyorósi Ágnes					
2.3. Titularul activităților de seminar			Dr. Mogyorósi Ágnes					
2.4. Anul de studiu	2	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	Obl.	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	14	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					Ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					8
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					8
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					8
Tutoriat (consiliere profesională)					2
Examinări					2
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				28	
3.8. Total ore pe semestru				70	
3.9. Numărul de credite				3	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală echipată cu calculator, videoproiector, tablă
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Sală echipată cu calculator, videoproiector, tablă

6. Competențele specifice acumulate¹

Competențe profesionale/esențiale	<ul style="list-style-type: none"> efectuează cercetare științifică gestionează date în domeniul cercetării scrie publicații științifice promovează inovarea deschisă în cercetare asigură managementul de proiect Diseminează rezultatele în rândul comunității științifice gestionează cunoștințele în vederea unui impact strategic aplică principiile eticii și integrității științifice în activitățile de cercetare aplică metode științifice Promovează implicarea publicului în cercetare desfășoară activități de cercetare la nivel interdisciplinar
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> da dovada de inițiativă • respecta angajamente • își asuma responsabilitatea • gândește rapid • da dovada de auto-reflecție • da dovada de curiozitate • abordează provocările în mod pozitiv • gândește analitic • respecta diversitatea valorilor și a normelor culturale • face față incertitudinii • se adresează unui public • lucrează în echipe • arată încredere • demonstrează loialitate • arată empatie • face față stresului • lucrează eficient • gândește critic • apreciază diversitatea expresiilor culturale și artistice • da dovada de dorință de învățare • identifică probleme • efectuează căutări pe internet • da dovada de competență interculturală • lucrează independent • gândește în mod creativ •

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Scopul disciplinei este de a introduce studenții în teoria, metodologia și bibliografia și cercetarea vestimentațiilor tradiționale
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> Clarificarea noțiunilor de bază: vestimentație, elemente, compoziție Funcțiile vestimentației Diferențe zonale <ul style="list-style-type: none"> Prezervarea și patrimonizarea.

8. Conținuturi

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
<p>Locul învelirii corpului în sistemul necesităților umane. Rolul condițiilor ecologice, naturale, psiho-fizice și sociale în organizarea vestimentației</p> <p>Îmbrăcămintea și comunicarea. Funcția de autoexprimare a formelor de îmbrăcămintă individuală și funcția de semnalizare a portului comunitar</p>	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	
<p>Conceptul portului popular. Funcția de obiect și cea de comunicare ale portului popular conform structuralismului funcțional. Ierarhizarea funcțiilor, funcții dominante și subordonate. Durabilitatea funcțiilor și instabilitatea obiectelor expresive. Schimbările sistemului de valori, oglindite în atașamentul omului față de piese de port anume. Port și identitate</p> <p>Sistemul obiectelor de port sub prisma valorilor sociale, ideologice și omenești și schimbările în timp și spațiu ale acestora</p>	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	
<p>Microstructura. Sistemul materialelor, originea și producerea acestora, răspândirea în timp și spațiu, calitatea, raritatea, valoarea economică. Simbolismul culorilor și a tehnicilor de realizare</p> <p>Sistemul istoric și geografic ale diferitelor tipuri de croi. Evoluția croiului. Croitorii</p>	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	
<p>Sistemul teritorial și istoric al tipurilor de haine</p> <p>Sistemul tehnicilor și stilurilor ornamentale, și problema semnificației ornamentelor</p>	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	
<p>Elemente cu valoare semiotică: calitate, frecvență, valoare economică</p> <p>Structura portului popular maghiar I. Găteala capului: pieptănături, acoperitoare de cap</p>	Prezentarea grupurilor de port regionale, analiza caracteristicilor acestora	

Structura portului popular maghiar II. Îmbrăcămintea din pânză (lenjeria)	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	
Structura portului popular maghiar III. Piese de port din piele, din postav, din postav fin și din alte materiale subțiri		
Structura portului popular maghiar IV. Încălțăminte. Accesorii. Podoabe	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	
<p>Regulile compoziționale ale portului: costumele diferitelor ocazii cotidiene și festive. Compoziția garderobelor și funcția comunicativă a acestora cu privire la relațiile oamenilor. Zestre proiectate pe întreaga viață. Forme de vestimentație bazate pe completare continuă (curentă)</p> <p>Bibliografie BALÁZS Lajos – BÍRÓ Zoltán – BODÓ Julianna – GAGYI József – TÚROS Endre 1987 A lehető legszebb ruhában (Szempontok a paraszti öltözködési kultúra változásának vizsgálatához). In: BÍRÓ Zoltán – GAGYI József – PÉNTÉK János (szerk.): Néphagyományok új környezetben. Tanulmányok a folklorzmus köréből. Kriterion Könyvkiadó, Bukarest, 211–228. BOGATIRJOV, Pjotr 1986 A viselet, mint jel. A morva–szlovák népviselet funkciói. Folcloristica 8. 91–186. BROBY- JOHANSEN, Rudolf 1969 Az öltözködés története. Budapest ENDREY Walter 1989 Patyolat és posztó. Budapest F. DÓZSA Katalin–SZATMÁRI Judi Anna–VÉR Eszter Virág 2016 Divat, egyén, társadalom. Budapest, ELTE Eötvös Kiadó FLÓRIÁN Mária 1993 Uri és paraszti bőrruhák. A szűcsvirágozás kezdetei. Néprajzi Értesítő LXXV. 1994 A céhes mesterek termékeinek árazása. "Tsak egy Mester Emberhez illő öltözet, s mertekletes élet módgya." In Kisbán Eszter (szerk.): Parasztkultúra, populáris kultúra és központi irányítás. Budapest. 94–104. 2009 „A nép követte a szabást”. Folyamatok a magyar paraszti öltözködés alakulásában. 17–19. századi viselettörténeti adatok tükrében. Budapest FÜLEMILE Ágnes 1991 Megfigyelések a paraszti női viselet változásához Magyarországon Az I. világháborútól napjainkig. Ethnographia 102. 50–78. GAZDA Klára 1998 A székely népviselet. Budapest KLANICZAY GÁBOR - S. NAGY KATALIN 1982 Divatszociológia. Budapest KRESZ Mária 1956 Magyar parasztviselet 1820–1867. Budapest NAGY Jenő <ul style="list-style-type: none"> 1984 Adatok a székely posztóharisnya fejlődéstörténetéhez. (1957) In: Néprajzi és nyelvjárási tanulmányok. Bukarest. 140–144. </p>		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații

1–6. Istoria vestimentației citadine. Influența diferitelor stiluri istorice asupra portului țărănesc	Prezentare pe bază de texte, întrebări, dezbateri	
7-8. Valorificarea izvoarelor istorice scrise	Prezentare pe bază de texte, întrebări, dezbateri	
9-10. Analiza croiului: descompunerea piesei în părți componente, estimarea cantităților de material, evidențierea tehnicii de utilizare a materialului	Prezentare pe bază de texte, întrebări, dezbateri	
11-12. Idealul de frumusețe oglindit de portul țărănesc	Prezentare pe bază de texte, întrebări, dezbateri	
13-14. Prezentarea grupurilor de port regionale, analiza caracteristicilor acestora	Prezentare pe bază de texte, întrebări, dezbateri	
<p>1-3. BROBY-JOHANSEN, Rudolf 1969 Az öltözködés története. Budapest DOMANOVSKY Endre 1979 Korok ruhái. Budapest SZILVITZKY Margit 1974 Az öltözködés rövid története. Budapest TOMPOS Lilla É.n. A díszmagyar. A magyar díszöltözet története. Budapest VÉGH János (szerk.) 1977 Képes divattörténet az ókortól napjainkig. Budapest</p> <p>4. Erdélyi Magyar Szótörténeti Tár I–XII. FLÓRIÁN Mária (szerk.) 1998 Az Mester Emberek Míveinek árazása. Váltó- és vásármíves magyar szabók, német szabók és zubbonyosok árszabásai (1626–1820). Budapest, MTA Kutatóintézet SZÓCSNÉ GAZDA Enikő 2015 A háromszéki hozomány a 19. században. Szentendre</p> <p>5. FORMAGIU, Hedvig Maria 1974 Portul popular din România. Muzeul de artă populară al RSR, București GOIA, Ioan Augustin 1982 Probleme ale evoluției croiurilor. Geneza și evoluția croiului orizontal spațiul european. Biharea X. 7–49.</p> <p>6. FÜLEMILE Ágnes –Stefény Judit 1989 A kazári női viselet változása a XIX–XX. században. Dissertationes Ethnographicae 7. Budapest KATONA Edit „Félre gatyá, pendely”. Látható és láthatatlan a magyar népviseletben. Budapest TÖTSZEGI Tekla 2009 A mérai viselet változása a XX. században. A mérai magyar női viselet és kontextusai. Marosvásárhely</p> <p>7. DEÁK Éva 2015 Népviseletek a 17–18. századi Erdélyben a viseletsorozatok tükrében. In BALOGH Balázs (főszerk.): ETHNO-LORE, Budapest FARAGÓ József – NAGY Jenő – VÁMSZER Géza</p>		

1977 Kalotaszegi magyar népviselet. (1949– 1950). Bukarest
GAZDA Klára – Haáz Sándor
1998 Székelyek ünneplőben. Színek és formák a székelyföldi népviseletben. Budapest
GYÖRFFY István
1912 A feketekörösvölgyi magyarság viselete. Néprajzi Értesítő XIII. 1–25.
KÓS Károly
1972 Ismeretlen magyar népviseletekről. Aranyosszék. In KÓS Károly: Népelet és néphagyomány. Bukarest, 194–196.
2000 Mezőségi öltözet. In A Mezőség néprajza. Mentor Kiadó. 196–239. Marosvásárhely.
KÓSA–SZÁNTHÓ Vilma
1979 Csángó népviselet. In: KARDALUS János (szerk.) Hargita megyei népviselet. 103–149. Csíkszereda
NAGY Jenő
1957 A torockói magyar népi öltözet. Bukarest
1972 Öltözet. In KÓS Károly – SZENTIMREI Judit – NAGY Jenő: Kászoni székely népművészet. 225–268. Bukarest
1974 Öltözet. In KÓS Károly – SZENTIMREI Judit – NAGY Jenő: Szilágysági magyar népművészet. 197–207. Bukarest
1978 Öltözet. In KÓS Károly – SZENTIMREI Judit – NAGY Jenő: Kis-Küküllő vidéki magyar népművészet. Bukarest. 255–314.
1981 Öltözet. In KÓS Károly – SZENTIMREI Judit – NAGY Jenő: Moldvai csángó népművészet. Bukarest. 306–417.
Népviselet. In: Dr. Kós Károly – Szentimrei Judit – Dr. Nagy Jenő – F. Halay Hajnal Furu Árpád: Torockói népművészet. Kolozsvár. 227–328.
PAPP JÁNOSSY Magda
1971 Györgyfalva viselete. Ethnographia LXXXII. 497–567.
SZŐCSNÉ GAZDA Enikő
2015 A háromszéki hozomány a 19. században. Szentendre
TÓKÉS Béla
1935 A mezőségi magyar viselet. Néprajzi Értesítő XXVII. 68–76.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Disciplina a fost concepută în concordanță cu curiculele departamentelor de etnologie-antropologie din universitățile din Debrecen, Szeged, Pécs, Budapest, și cu consultarea principalilor angajatori (muzee, instituții și organizații culturale). Totodată are ca scop ca studenții să însușească capacități de analiză generală individuală care să le ajută pe parcursul carierei în diferite instituții și locuri de muncă

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Parcursarea și însușirea materialului, prezentarea critică	Examen oral	2/3

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

10.5 Seminar	Parcursarea și însușirea materialului	Activități în cadrul seminarelor	1/3
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none">Însușirea conceptelor de bazăCapacitatea de recunoaștere și de analizare a tipurilor de vestimentație			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă						

Data completării:
24. 01. 2025

Semnătura titularului de curs
Mogyorósi Ágnes

Semnătura titularului de seminar
Mogyorósi Ágnes

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu *Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic*, se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
<https://lett.ubbcluj.ro>

Data avizării în departament:
10.02.2025

Semnătura directorului de departament

Szabó Á. Töhötöm

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului